

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΠΑΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Κ. ΧΡΥΣΟΣ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΜΕΛΕΤΑΙ	Σελίς
Metrop. STYLIANOS HARKIANAKIS, Der auferstandene Christus und die Kirche	1 - 20
Ἱερομ. ΑΡΤΕΜΙΟΥ ΡΑΝΤΟΣΑΒΑΙΕΒΙΤΣ, Παράδοσις καὶ Ἐκκλησία	21 - 40
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ, Τὸ ἀνθρώπινον πλήρωμα κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Γρηγορίου Νύσσης	41 - 62
CONSTANTINE TSIRPANLIS, The Imperial Coronation and Theory in «De cerimoniis aulae Byzantinae» of Constantine VII Porphyrogennitus	63 - 91
DEMETRIOS CONSTANTELOS, Emperor John Vatatzes' Social Concern: Basis for Canonization	92 - 104
HANS - MARTIN HAGEN, Eine Anabasis - Handschrift im Kloster Vlatadon in Thessaloniki	105 - 118
ERICH LAMBERZ, Zum Schicksal der griechischen Handschriften des Doktor Micón	119 - 130
REINHARD HÜBNER, «Gotteserkenntnis durch die Inkarnation Gottes»	131 - 161
Μητροπ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΧΑΡΚΙΑΝΑΚΙ, Θέματα ἱστολογίας τοῦ συγχρόνου θεολογικοῦ διαλόγου	162 - 164

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

1. ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ	167 - 205
I. ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ, <i>Henrica Follieri</i> , Initia Hymnorum Ecclesiae Graecae	167 - 173
Ἀρχιμ. Ν. ΤΣΟΥΛΑΚΑΝΑΚΗ, <i>Annie Jaubert</i> , Clément de Rome Epître au Corinthiens	173
Δ. ΤΣΑΜΗ, Ἰωάννου Πίννε, Ἐνότης καὶ ὁμοιομορφία ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων	174 - 176
Ἀρχιμ. Ν. ΤΣΟΥΛΑΚΑΝΑΚΗ, <i>Antoine Guillaumont et Claire Guillaumont</i> , Evagre le Pontique Traité Pratique ou le Moine	177 - 179

Θ. ΖΗΣΗ, <i>Theodoros Nikolaou</i> , Der Neid bei Johannes Chrysostomus (unter Berücksichtigung der griechischen Philosophie)	179 - 181
Σ. ΚΑΔΔΑ, <i>Ἰωάννου Μαμαλάκη</i> , Τὸ "Ἅγιον Ὄρος" ("Ἄθως) διὰ μέσου τῶν αἰώνων	182 - 185
Ἀρχιμ. Ν. ΤΣΟΥΛΚΑΝΑΚΗ, <i>Richard Rolle</i> , Le Chant l'Amour (Melos Amoris)	185 - 186
Γ. ΤΣΑΡΑ, <i>Ἀθανασίου Ἀγγελοπούλου</i> , Νικόλαος Καβάσιλας Χαμαετός, ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ	186 - 194
Ἀρχιμ. Ν. ΤΣΟΥΛΚΑΝΑΚΗ, <i>Βασιλείου Σταυρίδου</i> , Ἡ Ἱερά Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης 1844-1923	194 - 195
Υ. ΙΣΤΑΥΡΙΔΙΣ, <i>Harold Fey</i> , The Ecumenical Advance. A History of the Ecumenical Movement	195 - 203
Β. ΣΤΑΥΡΙΔΟΥ, «Διάλογοι Εὐθύνης»	203 - 204
Ε. ΧΡΥΣΟΥ, <i>Ἰωάννας Τσάτσου</i> , Ἀθηναῖς	205
2. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ	206 - 212

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἀρχιμ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ἡ Προ-παρασκευαστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας (Γενεὴ 16-28 Ἰουλίου 1971)	215 - 223
ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΧΡΥΣΟΥ, Τὸ ΣΤ' Διεθνὲς Συνέδριον Πατερικῶν Μελετῶν καὶ τὸ ΙΔ' Διεθνὲς Συνέδριον Βυζαντινῶν Μελετῶν	223 - 224
Ἀρχιμ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ ΑΡΧΟΝΤΩΝΗ, Τὸ ἐν Βιέννῃ Α' Συνέδριον τῆς «Ἐταιρείας τοῦ Δικαίου τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν»	224 - 227

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Σελίς

Μνημόσυνον Οικουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου Α΄

ΜΕΛΕΤΑΙ

<i>Θεοδώρου Ζήση, Ἡ ἐσχατολογία τοῦ Πλάτωνος κατὰ τὸν Εὐσέβιον Καισαρείας</i>	229 - 239
<i>Evangelos Chrysos, Zur Echtheit des «Rescriptum Theodosii ad Honorium» in der «Collectio Thes-salonicensis»</i>	240 - 250
<i>Hilarion Petzold, Zum Frömmigkeitsbild der hl. Säulensteher</i>	251 - 266
<i>Rudolf Schieffer, Nochmals zur Überlieferung von Justinians «Edictum de recta fide»</i>	267 - 284
<i>Βασιλείου Φανουργάκη, Ἀγνωστα ἀντιπαραλαμικά συγ- γράμματα τοῦ Γρηγορίου Ἀκινδύνου</i>	285 - 302
<i>Καριοφίλη Μητσάκη, Βυζαντινὴ καὶ Νεοελληνικὴ Πα- ραῦμογραφία</i>	303 - 364
<i>Gregorio Stathis, I sistemi alfabetici di scrittura musicale per scrivere la musica bizantina nel periodo 1790 - 1850</i>	365 - 402
<i>Μητροπολίτου Μιλητουπόλεως Στυλιανοῦ, Τὸ ἅγιον Πνεῦμα ὡς ἐρμηνεὺς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ζωοδό- της τῆς σημερινῆς Ἐκκλησίας</i>	403 - 422

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

1. ΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ	425 - 438
Κωνσταντίνου Δρατσέλλα, Μελίτωνος «Σαρδιανῶν ἐπι- σκόπου» τοῦ ἀπολογητοῦ, Ὁμιλία εἰς τὸ πάθος ἢ περὶ Πάσχα (ὑπὸ Βασιλείου Ψευτογκᾶ)	425 - 431
Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ Συγγράμματα. Πρόλογος - εἰσαγωγή ὑπὸ Π. Χρήστου, κείμενον ὑπὸ Λ. Κον- τογιάννη-Β. Φανουργάκη (ὑπὸ Παναγιώτου Νέλλα)	431 - 434
Μητροπολίτου Κίτρους Βαρνάβα Τζωρτζάτου, Οἱ βα- σικοί θεσμοὶ διοικήσεως τῶν Ὁρθοδόξων Πατρι- αρχείων, μετὰ ἱστορικῶν ἀνασκοπήσεων (ὑπὸ Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Ροδοπούλου)	434 - 436

Internationale Oekumenische Bibliographie (ὕπὸ <i>Βασιλείου Σταυρίδου</i>)	437 - 438
2. ΔΗΦΘΕΝΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ (ὕπὸ Ἀρχιμ. <i>Ναυκρα- τίου Τσουλκανάκη</i>)	439 - 449

ΧΡΟΝΙΚΑ

<i>Βασιλείου Σταυρίδου</i> , Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἀθιναγόρας Α'	453 - 463
<i>Θεοδώρου Νικολάου</i> , Θεολογικὴ συζήτησις εἰς Arnolds- hain (4-8.10.1971)	464 - 466

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ARNOLDSHAIN

(4-8.10.1971).

Ἀπὸ 4ης ἕως 8ης Ὀκτωβρίου 1971 ἐπραγματοποιήθη θεολογικὴ συζήτησις εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Arnoldschain - Frankfurt μεταξύ ἀντιπροσώπων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας. Περί αὐτῆς ἐπιθυμοῦμεν νὰ γράψωμεν ἐνταῦθα ὀλίγας ἐνημερωτικὰς γραμμάς.

Εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Δ' Πανορθόδοξου Διασκέψεως (παρ. 5, ἐδ. α'), ἡ ὁποία, ὡς γνωστὸν, ἔλαβε χώραν εἰς Chambésy - Γενεύῃ τῆς Ἑλβετίας, εἰς τὸ αὐτόθι Ὀρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (8-16.6.1968), θεωρεῖται «ὡς λυσιτελεῖς ἢ ἑναρξίς ἀμοιβαίων ἐπαφῶν μεταξύ Ὀρθοδόξων καὶ Λουθηρανῶν, πρὸς δημιουργίαν ἀγαθῶν σχέσεων καὶ προλείανσιν οὕτω τοῦ ἐδάφους», ὥστε, ὅταν προϊόντος τοῦ χρόνου θὰ ἔχουν συντελεσθῆ ὠρισμέναι προϋποθέσεις (α' συμφωνία καὶ ἑνώσις τῶν μεγαλυτέρων καὶ συντηρητικωτέρων προτεσταντικῶν λουθηρανικῶν μερίδων καὶ β' μελέτη ἀπὸ μέρους εἰδικῶν ὀρθοδόξων θεολόγων τῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια ἐνδέχεται νὰ ἐμφανίσῃ ὁ μέλλον Διάλογος) νὰ «συσταθῆ εἰδικὴ Διορθόδοξος Θεολογικὴ Ἐπιτροπὴ, ἵνα αὕτη προετοιμάσῃ καὶ ἐν καιρῷ διεξαγάγῃ τὸν Διάλογον» (ἐδ. δ')¹.

Ἐν τῷ πνεύματι τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἤδη μετὰ παρέλευσιν ὠρισμένου χρόνου, καὶ δὴ ἀπὸ 16ης ἕως 19ης Μαρτίου 1969, διεξήχθη ἐν Κωνσταντινουπόλει μία πρώτη θεολογικὴ συζήτησις μεταξύ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηνᾶγορου τοῦ Α'². Τοιοῦτοτρόπως ἐγένετο ἑναρξίς διμερῶν ἐπαφῶν καὶ συζητήσεων, αἱ ὁποῖαι φέρουν εἰς τὴν μνήμην μας τὴν γνωστὴν ἀλληλογραφίαν μεταξύ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἱερεμίου τοῦ Β' καὶ τῶν δύο ἐν Τυβίγγῃ καθηγητῶν, τοῦ Μαρτίνου Κρουσίου καὶ Ἰακώβου Ἀνδρέου, κατὰ τὰ ἔτη 1573-1581, καὶ ἐνεκαινιάσθη μία περίοδος στενοτέρας ἀλληλογνωριμίας καὶ κατανοήσεως μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Παραλλήλως πρὸς τὰς συζητήσεις αὐτὰς μὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διεξάγει ἡ Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία τῆς Γερμανίας ἀναλόγους συζητήσεις πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας³. Ὑπ' αὐτὴν μάλιστα τὴν προοπτικὴν θὰ πρέπη, νομί-

1. Πρβλ. Γ. ΚΑΡΜΙΡΗ, *Ἡ Ἐ' Πανορθόδοξος Διάσκεψις* (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ περιοδικοῦ *Ἐκκλησία*, Ἀθήναι 1968, σ. 45. Ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἀρίθμησιν τῶν Πανορθοδόξων Διασκέψεων βλ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΧΑΡΚΙΑΝΑΚΙ (Μητρ. Μίλητουπόλεως), «Ἡ ὑπὸ τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἐπίσημος ἐπίδοσις Ὁμολογίας Πίστεως εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον», ἐν *Κληρονομία* 3 (1971) 193, σημ. 1.

2. Ὡς πρὸς τὰ κατὰ τὴν ἐν λόγω συζήτησιν διαμειφθέντα ὡς ἐπίσης καὶ τὰς γενομένας εἰσηγήσεις, ἴδε «Dialog des Glaubens und der Liebe», *Ökumenische Rundschau*, Beiheft Nr. 11 Evgl. Missionsverlag, Stuttgart 1970.

3. Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι κατὰ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ μηνὸς (Ὀκτ. 1971) ἐπρα-

ζομεν, ν' αποδοθῆ εὐρυτέρα σημασία και σκοπιμότης εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν και στάσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Κατὰ τὴν συζήτησιν λοιπὸν εἰς Arnoldshain (4-8 Ὀκτ. 1971) αἱ δύο Ἐκκλησιαί ἀντεπροσωπεύθησαν ὑπὸ τῶν ἐξῆς:

1. Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον: οἱ μητροπολίται, Γερμανίας Ἰάκωβος Τζαναβάρης¹, Τρανουπόλεως Dr. Δαμασκηνὸς Παπανδρέου και Καλαβρίας Αἰμιλιανὸς Τιμιάδης, οἱ ἀρχιμανδρίται Αὐγουστῖνος Λαμπαρδάκης (οὗτος ἐξελέγη ἐν τῷ μεταξῷ Ἐπίσκοπος Ἐλαίας) και Χρῦσανθος Χρυσοστόμου, οἱ ἱερεῖς Δημήτριος Δρίτσας και Βασίλειος Ζάγκας και ὁ Dr. Θεόδωρος Νικολάου.

2. Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία Γερμανίας: ὁ Ἐπίσκοπος Dr. H. Kunst, ὁ ὁποῖος και προῆδρευσε τῆς συζητήσεως, ὁ πρόεδρος Dr. A. Wischmann, ὁ πρόεδρος Dr. Th. Schober, ὁ ἐπίσκοπος Dr. E. Eichele, οἱ ἐκκλησιαστικοὶ σύμβουλοι Dr. H. Krüger και W. Gundert, και οἱ καθηγηταὶ Dr. W. Schneemelcher, Dr. Fr. Heyer και Dr. H. Geißer. Ἐκ τῶν ὀρισθέντων πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς δύο ἀντιπροσωπείας ἀπουσίασαν διὰ λόγους ὑγείας ἐκ μὲν τῶν Ὀρθοδόξων ὁ ἀρχιμ. Βασίλειος Τσιοπανῶς ἐκ δὲ τῶν Εὐαγγελικῶν ὁ καθηγητὴς Dr. R. Sturperich. Τὰ πρακτικὰ ἐτήρουν οἱ Dr. Felmy και K. H. Hess.

Θέμα τῆς συζητήσεως ἦτο: «Χριστὸς - ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου». Ἡ διαπραγματευσίς του ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἐξῆς τριπλὴν προοπτικὴν: α) Χριστὸς - ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου κατὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην, β) Χριστολογία και σωτηριολογία κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας και τὴν διδασκαλίαν τῆς Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας και γ) Χριστὸς - ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου και ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν κόσμον. Καὶ εἰς τὰ τρία ἐπὶ μέρους θέματα ἐγένοντο εἰσηγήσεις ὑπὸ ἐνὸς Ὀρθοδόξου και ἐνὸς Εὐαγγελικοῦ θεολόγου. Τοῦτο ἀπετέλει ἐν περιεσκεμμένον και ἀξιοσημείωτον βῆμα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν πρώτην συζήτησιν τοῦ 1969, ὅτε ἔλειπε πᾶσα ὀρθόδοξος συμβολὴ ἐν τῇ ἐννοίᾳ μᾶς εἰσηγήσεως.

Εἰσηγητὰι κατ' ἀντιμωλίαν ὑπῆρξαν ἐπὶ τοῦ πρώτου σημείου ἐκ μὲν τῶν Ὀρθοδόξων ὁ ἀείμνηστος μητροπολίτης Ἰάκωβος Τζαναβάρης ἐκ δὲ τῶν Εὐαγγελικῶν ὁ καθ. Dr. Sturperich, λόγω τῆς ἀπουσίας τοῦ ὁποῖου ἀνεγνώσθη ἡ εἰσηγήσις του ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ του και τὰ πρακτικὰ τηροῦντος Dr. Felmy, ἐπὶ τοῦ δευτέρου ὁ μητροπολίτης Dr. Δαμασκηνὸς Παπανδρέου και ὁ καθ. Dr. Schneemelcher και ἐπὶ τοῦ τρίτου ὁ μητροπολίτης Αἰμιλιανὸς Τιμιάδης και ὁ πρόεδρος Dr. Schober.

Δεδομένου ὅτι τόσον αἱ ἐξ εἰσηγήσεις ὅσον και τὰ πρακτικὰ πρόκειται νὰ ἐκδοθοῦν λίαν συντόμως εἰς ἰδιαίτερον τεῦχος, ὅπως και τὰ τῆς πρώτης συζητήσεως, δὲν θεωρεῖται ἐδῶ ἀπαραίτητον νὰ γραφοῦν περισσότερα περὶ τοῦ περιεχομένου τῆς συζητήσεως.

Αἱ διμερεῖς συζητήσεις μεταξῶν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν πρόκειται ἀσφαλῶς νὰ συνεχισθοῦν. Πρὸς τὸν σκοπὸν μάλιστα τοῦτον συνῆλθον ἀμφότεραι αἱ ἀντιπρο-

---

γματοποιήθη εἰς Kirchberg - Württemberg ἡ πέμπτη (!) θεολογικὴ συζήτησις μεταξῶν τῶν ἐν λόγω Ἐκκλησιῶν. Θέμα τῆς συζητήσεως ἦτο: «Ὁ Ἄναστας Χριστὸς - ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου», τὸ ὁποῖον ἐξητάσθη ὑπὸ «καινοδιαβηκικὴν, δογματικὴν και κοινωνιολογικὴν ἄποψιν»· βλ. *Ökum. Rundschau*, 21 (1972) 121.

1. Ὁ μητροπολίτης Ἰάκωβος Τζαναβάρης ὑπέστη, ὡς γνωστὸν, θανάσιμον αὐτοκνητιστικὸν δυστύχημα τὴν 3.12.1971, εὐρισκόμενος ἐν τῇ ἐκτελέσει καθηκόντων του.

σωπείαι μετὰ τὸ δεῖπνον τῆς 7ης Ὀκτωβρίου καὶ συνεζήτησαν σχετικῶς μετὰ τὴν ἐπομένην συνάντησιν. Ὁμοθυμῶς διεπιστώθη ἐν ἀρχῇ ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα ἦτο λίαν ἐκτενές, δι' αὐτὸ καὶ ἀπεφασίσθη, ὅπως προσεχῶς ἐκλεγῆ ἐν περιορισμένης ἐκτάσεως θέμα. Τοῦτο θὰ πρέπη νὰ ἀναφέρηται εἰς τὴν ἐκκλησιολογίαν, καθ' ὅτι κατ' ἐπανάληψιν ἀνεφύησαν ἐν τῇ συζητήσει ἐκκλησιολογικὰ προβλήματα. Ὡς χρόνος ὠρίσθη τὸ ἔτος 1973. Ὁ καθορισμὸς τοῦ τόπου θὰ γίνῃ ἐν καιρῷ.

Τὴν παροῦσαν ὡς καὶ πᾶσαν ἀνάλογον συζήτησιν θὰ πρέπη νὰ θεωρήσωμεν ὡς μίαν σοβαρὰν προσπάθειαν δημιουργίας κλίματος κατανοήσεως καὶ ἀμοιβαίας ἐπαφῆς. Εἶναι γεγονός, ὅτι αἱ δογματικαὶ διαφοραὶ δὲν πρόκειται νὰ παραμερισθοῦν εὐκόλως. Ἡ Ὁρθοδοξία ὅμως ὡς ὀρθοδοξία δόγματος καὶ ἀληθείας ἔχει καθῆκον νὰ διαλεχθῆ μετὰ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας, νὰ ἀσκήσῃ τὴν οἰκουμενικὴν τῆς ἀποστολῆς, νὰ ἀφήσῃ τὴν ὑπ' αὐτῆς φυλασσομένην καὶ ἐν αὐτῇ ἀποτεθησαυρισμένην ἀλήθειαν νὰ πείσῃ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας καὶ μετὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἀπὸ αὐτάς. Εἰς καμμίαν περίπτωσιν δὲν βοηθοῦν καὶ δὲν προάγουν τὴν ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν αἱ προκαταλήψεις καὶ ἡ ἀπομόνωσις. Ἡ Ὁρθοδοξία ὡς ἀψευδὴς μάρτυς καὶ πιστὸς θεματοφύλαξ τῆς πίστεως τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας τῶν πρώτων αἰώνων ἵσταται πρὸ τῆς ὀφειλῆς νὰ δείξῃ εἰς τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας τὴν ὁδόν, ἡ ὁποία ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἀνόθευτον καὶ ἐνοποιούσαν αὐτὴν πίστιν, τὴν πίστιν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Θ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ